

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Gunhild Garte Nervold, 75531564

Innvilget utslippstillatelse for akvakultur av makroalger på lokalitet Lamøystraumen i Hamarøy kommune

Vi viser til søknad fra Norwegian Harvest AS oversendt fra Nærings- og fiskeridepartementet den 8.10.2018. Søknaden var komplett etter kommunal behandling den 20.3.2019. Vi viser også til epostutveksling datert 31.7.2019, 3.9.2019 og 12.9.2019, med utfyllende informasjon om drift og planlagt kjemikaliebruk ved lokalitet Lamøystraumen.

Det søkes om tillatelse til å drive akvakultur av makroalger på ny lokalitet Lamøystraumen i Hamarøy kommune. Det omsøkte dyrkingsarealet er oppgitt å være 50 dekar med en biomasse på opptil et maksimum på 149 tonn.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland innvilger søknaden fra Norwegian Harvest AS og gir tillatelse¹ på spesifiserte vilkår². **Tillatelsen er vedlagt og gjelder produksjon av inntil 149 tonn lokalt forekommende makroalger årlig på omsøkte lokalitet Lamøystraumen på inntil 50 dekar i Hamarøy kommune. Tillatelsen omfatter følgende arter: sukkertare, butare, fingertare, stortare, havsalat og søl.** Den gjelder forurensning fra virksomheten og kan tas i bruk fra den dato Nærings- og fiskeridepartementet har gitt tillatelse etter akvakulturloven.

En eventuell klage på dette vedtaket må være oversendt Fylkesmannen i Nordland innen 3 uker fra vedtaket er mottatt.

Bedriften kan komme med merknader til varsel om fastsettelse av risikoklasse og saksbehandlingsgebyr (se side 10) innen 14 dager fra dette brev er mottatt.

Tiltak som må gjennomføres (se detaljerte vilkår i vedlagte tillatelse):

- Før anlegget etableres skal risikoen for genetisk forurensning mellom høstede makroalgepopulasjoner og stedegne populasjoner ved lokalitet Lamøystraumen vurderes med tanke på genetisk variasjon og spredningspotensiale, jf. Miljødirektoratets rapport M-

---

¹ Forurensningsloven § 11

² Forurensningsloven § 16

299 (2015)³. Vurderingen skal gjelde alle makroalgearter som skal brukes i driften, være skriftlig og inngå som en del av virksomhetens risikovurdering for ytre miljø.

- Det skal gjennomføres kartlegging og overvåking på lokaliteten. Målsettingen er å sikre at naturverdiene knyttet til det foreslåtte marine verneområdet ikke blir påvirket. Program for overvåking må sendes Fylkesmannen innen 1.4.2020, der metode/standarder og rapportering beskrives. Programmet må vise til vitenskapelig standard, og gjennomføres av uavhengig virksomhet med kompetanse på fagfeltet. Det må gjennomføres kartlegging av de aktuelle parametere i forkant av at anlegget etableres (nåtilstand). Rapportering skal skje til Fylkesmannen i Nordland slik overvåkingsprogrammet legger opp til, og uten ugrunnet opphold.
- Før anlegget etableres skal risikoen for miljøpåvirkning fra virksomhetens bruk av ulike typer plast vurderes. Dette kan være plastprodukter, plastemballasje, utslipp av mikroplast, avfallshåndtering, mm. Miljørisikovurderingen må inneholde en kartlegging av virksomhetens bruk av plastprodukter, hvilke påvirkninger som kan komme fra driften/virksomheten, arbeidsrutiner for vedlikehold av utstyr og avfallshåndtering for å redusere risikoen for marin forøpling. Miljørisikovurderingen må sendes Fylkesmannen innen 1.4.2020.

Bakgrunn

Søknaden gjelder etablering av ny lokalitet Lamøystraumen for akvakultur av makroalger i Hamarøy kommune. Det søkes å produsere inntil 149 tonn biomasse årlig, over et areal på 50 dekar. Det er søkt om å drive akvakultur med seks hjemmehørende arter makroalge, disse er sukkertare, butare, stortare, fingertare, havsalat og søl. Kimplantene skal hentes fra Polaralge AS (v/Gunnar Skjellvik) på Sandhornøya, ca. 11.7 mil (117 kilometer) i luftlinje sør for omsøkte lokalitet.

Driftsformen er beskrevet som et bøyestrekkanlegg med tilvekst på tau, med utsetting av langlinesystem: «Substratet som kimplantene har vokst på oppdelt i mindre deler, og deretter tvunnet inn i kordellene på flettet/tvunnet tau som settes vertikalt, horisontalt eller diagonalt i vannsøylen.» Det skal verken brukes kunstig lys, gjødsel eller noen andre former for kjemikalier ved lokaliteten. Det skal heller ikke føres eller forekomme noen andre former for utslipp.

Lokaliteten Lamøystraumen ligger i et område avsatt til flerbruk, herunder ferdsel, fiske og akvakultur (FFA) i Hamarøy kommune sin kommuneplan.

Søknaden har vært ute til offentlig høring og er behandlet av Hamarøy kommune. Det har ikke kommet inn merknader som gjelder forurensning. Hamarøy kommune har i sitt brev datert 15.3.2019 skrevet at opprinnelig søknad lå innenfor arealplanens område avsatt til blant annet akvakultur, men at deler av fortøyningene lå innenfor områder avsatt til flerbruksområde uten akvakultur. Etter tilbakemelding til søker har virksomheten justert plasseringen slik at hele omsøkte anlegg med ankringspunkter nå ligger innenfor områder avsatt til akvakultur. Hamarøy kommune anbefaler at det gis tillatelse etter ny plassering.

---

³ Risikovurdering ved utsetting av ikke-stedegen tare. Miljødirektoratet M-299 | 2015.

Figur 1. Plassering av ny lokalitet Lamøystraumen er markert med grønne hjørnepunkter og rødt midtpunkt. Det planlagte Kaldvågffjorden og Innhavet marine verneområde er markert med blå skravur (grovtegnert utkast til omriss rundt øygruppene). Kart hentet fra ArcMap.

Saksdokumenter

Fylkesmannen har vurdert følgende undersøkelser:

- Strømmålinger fra 19.6.2018 – 22.7.2018 på 5 meters dyp.

Fylkesmannens vurdering

Generelle forutsetninger

All forurensning fra virksomheten isolert sett er uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte utslippsgrensene, plikter bedriften å redusere utslippene og å skaffe oversikt over egne utslipp og virkningene av utslippet, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader⁴. Det samme gjelder utslipp av annet som det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår. At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen⁵. Tillatelse til utslipp fritar ikke virksomheten fra plikt til å innhente nødvendige tillatelser etter andre lover eller plikt til å overholde bestemmelser og påbud som gis med hjemmel i slike lover.

Akvakulturanlegg kan påvirke miljøet ved støy, lys, lukt, utslipp til vann og ved at det blir generert farlig avfall. Rester etter medisiner og andre stoffer som benyttes i virksomheten kan også

⁴ Punkt 2.6 i tillatelsen

⁵ Forurensningsloven § 56

påvirke miljøet. Substitusjonsplikten pålegger at bedriften til enhver tid, så langt dette er mulig, benytter stoffer som påvirker miljøet minst mulig. De utslippene et anlegg har til vann må kunne omsettes av naturen etter hvert for ikke å overbelaste miljøet. Dersom store mengder makroalgerester akkumuleres på bunnen, kan dette føre til oksygenmangel. Dermed kan store deler av nedbrytningsprosessen i bunnsedimentene stoppe og det vil skje en opphopning av organiske avfallsstoffer. Dette kan blant annet medføre lokal utryddelse og endring av bunndyrfaunaen.

Et flytende akvakulturanlegg har ikke rense- eller oppsamlingsmuligheter for utslipp som følge av produksjonen i form av kjemikalie- og legemiddelbruk osv. Utslipet må derfor reguleres gjennom rammer for produksjonen, vilkår om overvåkning, utslippsregulerende vilkår til driften og krav om at miljøtilstanden i resipienten skal opprettholdes på et tilfredsstillende nivå.

Miljøtilstanden i alle vannforekomster skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomsten skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand⁶. Dette innebærer også at miljøtilstanden i sedimenteringsområdet for utslippet fra anlegget på sikt ikke skal være dårligere enn «god».

Miljømålene for bunnpåvirkning under et oppdrettsanlegg er at organisk avfall ikke skal akkumuleres over tid og at gravende bunndyr kan leve under anlegget. Lokaltetens bæreevne oppfattes gjerne som lokalitetens kapasitet til å motta og omsette organisk stoff.

Følgende lover er sentralt i vår vurdering:

- Forurensningsloven (bl.a. §§ 11, 16 og 18)
- Vannforskriften (bl.a. §§ 4 til 6 og 12)
- Naturmangfoldloven (§§ 8 til 12)

Miljøpåvirkning

1. Lokaltetens nærsone

Lokalitet Lamøystraumen er planlagt lagt sørøst for Husøya og Store Langskjæret i Sagfjorden i Hamarøy kommune.

Det er ikke gjennomført B-undersøkelser ved omsøkte anleggsplassering ved lokalitet Lamøystraumen.

Det har vært foretatt strømmålinger med rotormåler ved senterpunktet til omsøkte lokalitet Lamøystraumen. Disse viser at vanntransporten i de øvre vannlag hovedsakelig går i vest-sørvestlig retning. Gjennomsnittsstrømmen karakteriseres som middels sterk med middels andel strømsstille. Retningsstabilitet ble også målt til å være stabil ved 5 meters dyp.

Nøkkeltall fra strømmåling 19.6.2018 - 22.7.2018 ved lokalitet Lamøystraumen

Dyp (m)	Gjennomsnittsstrøm (cm/s)	Maksimalstrøm (cm/s)	Andel strømsstille (%)	Neumanns parameter*
5	4,4	27,0	11,3	0,610

*Viser retningsstabilitet som et tall mellom 0 og 1, der lave verdier tilsvarer lav stabilitet og en «vinglete» strøm, mens høye verdier tilsvarer høy stabilitet og en mer konsekvent retning på strømmen.

⁶ Vannforskriften § 4

2. Vannforekomst

Lokaliteten ligger i vannforekomsten Sagfjorden, klassifisert som beskyttet kyst/fjord med ID nr. 0364010600-C i Vann-Nett⁷. Vannforekomsten er per i dag vurdert til å ha god økologisk tilstand. Ut fra de opplysninger som foreligger mener Fylkesmannen at den søkte produksjonen på lokaliteten medfører lav sannsynlighet for å føre til forringelse av den økologiske tilstanden i vannforekomsten. Hvis driften får negativ effekt på tilstanden til vannforekomsten, må det imidlertid gjøres tiltak for å bedre forholdene.

Bestemmelsene i vannforskriften innebærer at Fylkesmannen i enkelte tilfeller vil måtte pålegge lokaliteten tilleggsundersøkelser for å kartlegge tilstanden i vannforekomsten. På bakgrunn av utslippets omfang og forventet påvirkning på resipienten, finner Fylkesmannen på dette tidspunktet at det ikke er nødvendig å pålegge denne type undersøkelser.

3. Naturmangfold

Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde

Lokalitet Lamøystraumen ligger innenfor et område foreslått vernet som et marint verneområde; Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde. Kaldvåg fjorden og Innhavet omfatter et fjordsystem bestående av flere poller og terskelbassenger. Fjordsystemet har to utløp: Nesstraumen og Røttangsstraumen. Mellom bassengene er det grunne, strømrike sund. Området omfatter også strømpåvirkede, grunne områdene rundt Husøyvær. Verneverdien er knyttet til helheten i pollsystemene og den store spennvidden i naturforhold. De produktive gruntområdene som grenser til myr og strandenger er viktige for mange våtmarksfugler. De strømrike sundene er viktige for den biologiske produksjonen i fjordsystemet og «hot spots» for biologisk mangfold. Området har store forekomster av ålegressenger som også er viktige områder for biologisk mangfold og som oppvekstområde for en rekke fiskearter. Dypbassengene er sterkt avgrensede og isolerte. Slike ekstreme livsmiljøer kan være tilholdssted for sjeldne eller relikte arter. Området er i tillegg til å ha en variert natur, lite berørt av inngrep i sjø eller sjøbunn.

Melding om oppstart av planarbeidet ble allerede kunngjort i 2009 og i brev fra Miljødirektoratet den 23.4.2015 fikk Fylkesmannen i oppdrag å videreføre arbeidet med å utarbeide verneforslag for Kaldvåg fjorden og Innhavet. Under utarbeidelsen av verneforslaget har Fylkesmannen gjennomført møter med blant annet kommunen, fylkeskommunen, en lokal referansegruppe, samt arrangert åpne folkemøter og befaringer for å sikre medvirkning i prosessen. Den 6.6.2017 sendte Fylkesmannen sin tilrådning om vern for området til Miljødirektoratet, med forslag til vernekart og verneforskrift for området. Miljødirektoratet har gått gjennom disse og videresendt sin tilrådning for området til Klima- miljødepartementet den 23.5.2018 for endelig vedtak av Kongen i statsråd.

Formålet med et marint verneområde i Kaldvåg fjorden og Innhavet vil være å ta vare på et relativt lite påvirket og særegent pollsystem med meget stor spennvidde i naturforhold. Dette omfatter strømrike sund, gruntområder som grenser til myr og strandenger, og strekt avgrensede dypbassenger. Spesielt viktig vil det være å ta vare på tersklene som styrer vannutvekslingen og dermed de fysiske rammebetingelsene. Kaldvåg fjorden og Innhavet kan forventes å ha en rik flora og fauna med muligheter for forekomst av sjeldne eller nye arter. Verneformålet vil knytte seg til sjøbunnen og vannsøylen.

---

⁷ Nettportal som eies av miljøforvaltningen og Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE) og driftes av sistnevnte: <https://vann-nett.no/portal/>

I Miljødirektoratets tilrådning til verneforskrift for Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde er vegetasjon og dyrelivet i sjø vernet mot skade og ødeleggelse. Videre er det forbudt å sette ut organismer og området er vernet mot tiltak som for eksempel etablering av ulike typer anlegg og plassering av konstruksjoner på sjøbunnen mm. Det er forslått at det etter søknad kan gis dispensasjon til akvakultur som ikke er i strid med verneformålet.

Frem til Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde vedtas med egen verneforskrift gjelder imidlertid føringer for behandling av slike saker gitt i midlertidige retningslinjer for marin verneplan fra 6.4.2005⁸ og St.meld. nr. 43 (1998-1999) Vern og bruk i kystsona, samt foreløpig tilrådning fra nasjonalt rådgivende utvalg for marin verneplan av 17.2.2003⁹. Vi viser også til rådgivende utvalg sin endelige tilrådning med forslag til referanseområder av 30.6.2004¹⁰.

De midlertidige retningslinjene for behandling av saker som kan berøre kandidat områder til plan for marine beskyttede områder fra 2005 sier at nye aktiviteter eller inngrep, eller utvidelse av eksisterende aktiviteter som bør tillates må vurderes i det enkelte tilfellet i forhold til blant annet områdets verneverdier og verneformål. Førre-var-prinsippet og best tilgjengelig kunnskap om områdets verneverdier (naturmangfoldlovens § 8 og 9), aktuelt verneformål og miljøeffekter av de aktuelle aktiviteter skal legges til grunn. Videre står det at nye aktiviteter eller inngrep eller utvidelse av eksisterende aktiviteter som kan føre til varig skade i forhold til aktuelt verneformål og verneverdier i området skal så langt som mulig unngås.

I den foreløpige tilrådingen fra rådgivende utvalg for marin verneplan av 17.2.2003, står det følgende sitat om forholdet mellom havbruk og vernemålene generelt: *«Det må unngås negativ påvirkning relatert til verneformålet fra havbruk i områdene. Hovedformålet med vernet er for de fleste av områdene å beskytte bunnen med tilhørende arts mangfold. Med bakgrunn i dette vil lakseoppdrett og annet havbruk i vannsøylen ikke nødvendigvis ha negativ innvirkning på verneformålet. Havbruk bør i de fleste tilfeller kunne kombineres med vern, men da under forutsetning av at relevante krav om overvåking av driftens eventuelle påvirkning på bunnssubstratet og bunndyrsamfunnene følges opp.»*

I endelig tilrådning fra rådgivende utvalg fra 2004 står det følgende sitat; *«Med hensyn på utnyttelse av levende ressurser og havbruksaktivitet tilrådes det liberale restriksjoner, men med nødvendig overvåking og kontroll for å sikre at verneverdiene ikke gradvis forringes (...). Havbruk bør i de fleste tilfeller kunne kombineres med vern, men da ut fra en forutsetning at det ikke er negativ påvirkning relatert til verneformålet. Det må derfor stilles krav til overvåking av eventuell påvirkning på bunnssubstrat og bunndyrsamfunnene.»*

Ved omsøkte lokalitet Lamøystraumen søkes det om en produksjon på opptil 149 tonn makroalger. Produksjonen vil kunne føre til tilførsel av organisk avfall til sjøbunnen. Det er relativt sterke strømforhold i de øvre vannlag i området, noe som øker risikoen for at tarestrekk kan slites løs. Det er derfor stilt krav til kartlegging (før oppstart) og videre overvåking av driftens eventuelle påvirkning på bunnssubstrat og bunndyrsamfunnene, slik at ikke naturverdiene relatert til et marint vern av Kaldvåg fjorden og Innhavet påvirkes negativt.

---

⁸ Fastsatt av Miljøverndepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Olje- og energidepartementet.

⁹ Råd til utforming av marin verneplan for marine beskyttede områder i Norge. Foreløpig tilrådning fra Rådgivende utvalg for marin verneplan pr. 17.februar 2003.

¹⁰ Råd til utforming av marin verneplan for marine beskyttede områder i Norge. Endelig tilrådning med forslag til referanseområder. Rådgivende utvalg for marin verneplan, 30.juni 2004.

Andre merknader

Miljødirektoratets database, Naturbasen¹¹, viser at lokaliteten ligger like sørøst for en øygruppe som er et viktig trekkområde for **våtmarksfugl**. Området er også av stor betydning for **sjøfugl**. Øygruppen danner en typisk «strandflate» med langgrunne fjærestrekninger med grunt farvann innimellom, og en rekke rekke rødlista fuglearter av nasjonalt stor forvaltningsinteresse er kartlagt i området; havelle (NT), ærfugl (NT), gulnebbblom (NT), fiskemåke (NT), teist (VU), sjøorre (VU) og horndykker (VU).

Bruken av området må også ses i sammenheng med **Steinslandsosen og Steinslandsvatnet naturreservater** som ligger like nordvest for Husøya og hhv. 6 og 5 kilometer fra omsøkte lokalitet. Verneformålet til Steinslandsosen er å ivareta et verdifullt kystområde med det naturlige tilknyttet plante- og dyrelivet. Spesiell verdi knytter seg til strand- og vannvegetasjonen. Formålet med fredningen av Steinslandsvatnet naturreservat er å bevare et viktig våtmarksområde med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv, særlig av hensyn til det rike fuglelivet.

Samlet sett brukes hele området som skiller Kaldvåg fjorden fra Sagfjorden (inkludert Husøya og øygruppene rundt, med naturreservatene i nord og de sørlige delene av det foreslåtte Innhavet og Kaldvåg fjorden marine verneområde) som beite- og hekkeområde for en rekke sjøfugl. De strømrrike sundene er også viktige for den biologiske produksjonen i fjordsystemet og «hot spots» for biologisk mangfold. I tillegg brukes fjorden av sjøfugl i overvintring.

Naturbase viser videre at det er registrert en rekke viktig til svært viktige **bløtbunnsområder** i områdene rundt øygruppa Husøya, hvor nærmeste registrerte forekomst ligger 20 meter nord for omsøkte anleggsplassering. Verdisettingen av bløtbunnsområdene knytter seg til områdets sammenhengende størrelse, der middels store bløtbunnsområder (200 000 – 500 000 m²) regnes som viktige lokaliteter, mens de større forekomstene (>500 000 m²) regnes som svært viktige. Bløtbunnsområder utgjør viktige beiteområder for fugl og fisk. Artene som lever her er i hovedsak stasjonære og påvirkes av faktorer direkte på de stedene de befinner seg. De største truslene mot naturtypen bløtbunnsområder i strandsonen er inngrep som oppmudring, hindring av vanngjennomstrømningen ved bygging av moloer og fylling av gruntvannsområder, samt uttak av sand- og grus. Dette vil endre produktiviteten i området og påvirke økosystemet i stor grad. På grunn av omsøkte produksjon mener Fylkesmannen av overnevnte registreringen sannsynligvis ikke vil bli nevneverdig påvirket ved en opprettelse av makroalgelokalitet ved Lamøystraumen, men sterke strømforhold i de øvre vannlag øker risikoen for tilførsel av organisk avfall til sjøbunnen.

Ut fra et forurensningsmessig perspektiv mener Fylkesmannen at den omsøkte produksjonen vil medføre lav risiko for forringelse av de aktuelle naturtypene og bestandene som hittil er kjent rundt lokaliteten Lamøystraumen, på grunnlag av kunnskap om avstand, topografi, strømforhold og type produksjon.

Virksomheten må være oppmerksom på viktige naturtyper i anleggets influensområde og ha fokus på å unngå at virksomhetens drift forringer disse naturverdiene. Denne tillatelsen er gitt med forbehold om eventuell ny kunnskap som måtte komme. Dersom det kommer frem ny kunnskap om nærliggende naturtyper som kan forringes av produksjonen ved lokaliteten, må bedriften regne med at de kan få nye vilkår om overvåking og eventuell regulering av sine utslipp¹². Kostnadene ved slike tiltak bæres av tiltakshaver¹³.

---

¹¹ Naturbase: Fagsystem fra Miljødirektoratet for registrering av verneområder, naturtyper og andre data om biologisk mangfold som er viktige i arealforvaltningen: <https://www.miljodirektoratet.no/verktoy/naturbase/>

¹² Forurensningslovens § 18

Dersom miljøundersøkelser viser at belastningen på lokalitetens nærsone overskrider lokalitetens tålegrense eller at resipienten påvirkes negativt, kan Fylkesmannen redusere tillatt produksjon eller trekke tilbake tillatelsen¹⁴.

Fylkesmannens vurdering

Forurensningsmyndigheten kan gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning, jf. forurensningsloven § 11. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis, skal det i henhold til bestemmelsens siste ledd *«legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre»*. Fylkesmannen skal også vurdere søknaden om akvakultur opp mot Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven).

Den omsøkte årlige produksjonen av makroalger er på 149 tonn. Etter retningslinjer fra Miljødirektoratet kan produksjon av makroalger, der søknader om årlig produksjon overstiger 150 tonn biomasse makroalger, utløse krav om utslippstillatelse etter forurensningsloven § 11. For produksjon av inntil 150 tonn makroalger årlig vurderes det i de fleste tilfeller at forurensningsloven § 8 tredje ledd skal anvendes, da forurensning som følge av produksjonen ikke antas å medføre nevneverdige skader eller ulemper.

Fylkesmannen vurderer at omsøkte produksjonen av makroalger ved lokalitet Lamøystraumen ikke faller inn under forurensningsloven § 8 tredje ledd. Lokaliteten ligger innenfor det foreslåtte Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde, og Miljødirektoratets tilrådning til vern av området ble den 23.5.2018 oversendt Klima- miljødepartementet for endelig behandling. Bakgrunnen for et marint vern er et unikt fjordsystem med stor spennvidde i naturmangfold bestående av strømrrike sund, flere poller og terskelbassenger. Slike ekstreme livsmiljøer kan være tilholdssted for sjeldne eller relikte arter, og verneområdet må kartlegges før vi kan ta stilling til hvorvidt havbruk kan kombineres med et vern.

Konklusjonen er at det må, ved vurderingen av om utslippstillatelse skal gis, legges vekt på hensynet til naturmangfold. Fylkesmannen mener at man ikke kan risikere å forringe slike viktige områder før man kjenner til de reelle konsekvensene.

Konklusjon

Fylkesmannen innvilger herved søknaden på visse vilkår.

Med bakgrunn i at det foreslåtte Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområdet enda ikke grundig kartlagt, mener Fylkesmannen at kunnskapsgrunnlaget¹⁵ når det gjelder påvirkning fra akvakultur med makroalger på det foreslåtte marine verneområdet med dets antatte unike biologiske mangfold, er svakt. Førre-var-prinsippet i naturmangfoldloven¹⁶ sier at det når det treffes en beslutning uten av det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger det kan ha på naturmiljøet, skal tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet.

---

¹³ Forurensningsloven § 51 og § 2 nr. 5, og Naturmangfoldloven § 11

¹⁴ Forurensningsloven § 18

¹⁵ Naturmangfoldloven § 8 (kunnskapsgrunnlaget)

¹⁶ Naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet)

Med bakgrunn i tilrådingene fra rådgivende utvalg for marint vern, samt de midlertidige retningslinjene for kandidatområder for marint vern er det satt vilkår om kartlegging (før oppstart) og videre overvåking av driftens eventuelle påvirkning på bunnsubstrat og bunndyrsamfunnene ved lokaliteten, slik at ikke naturverdiene relatert til et marint vern av Kaldvåg fjorden og Innhavet påvirkes negativt.

Fylkesmannen mener at vilkåret om kunnskapsinnhenting vil sikre verneverdiene til det foreslåtte Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde. Vilkåret gjenspeiles videre i Miljødirektoratets tilråding til verneforskrift som sier at det etter opprettelse av et marint vern i området, etter søknad kan gis dispensasjon til akvakultur dersom det ikke er i strid med verneformålet.

Fylkesmannen har også vurdert den samlede belastningen på naturmangfoldet tiltaket kan medføre¹⁷. En tillatelse til etablering av et akvakulturanlegg uten behandling etter forurensningsloven § 11 vil kunne skape presedens ved at liknende søknader i foreslåtte marine verneområder vil måtte aksepteres uten behandling etter forurensningsloven § 8 tredje ledd. Søknad om etablering av et akvakulturanlegg i Lamøystraumen er derfor behandlet etter forurensningsloven § 11 og naturmangfoldloven § 7.

Med de vilkår som er satt mener Fylkesmannen at risikoen for at den omsøkte etableringen vil medføre forurensning som overstiger tåleevnen til resipienten er lav. Dette gjelder for både nærsonen, hovedresipienten og tåleevnen til økosystemet.

Søknaden nevner at det ikke er planlagt bruk av gjødsel eller andre kjemikalier på lokaliteten. Ut fra vår erfaring med tilsvarende søknader er dette heller ikke vanlig i denne typen produksjon. Bruk av gjødsel eller andre kjemikalier kan følgelig ikke anses som påregnelig og er ikke tillatt.

Det er satt vilkår om at bedriften foretar vurderinger av avstand mellom høstede populasjoner og lokalitet Lamøystraumen med tanke på genetisk variasjon og spredningspotensiale for de enkelte artene. Som vår uttalelse av 8.10.2019 viser, ber vi også om at Nærings- og fiskeridepartementet stiller et formelt krav om geografisk opphav til populasjonene som dyrkes på lokaliteten.

Det er i saksbehandlingen lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper, samt de fordeler som tiltaket vil medføre. Dersom fylkeskommunens vedtak innebærer tillatelse til en lavere produksjonsramme enn det som fremgår av dette vedtaket, er det produksjonsrammen i Fylkeskommunens vedtak som gjelder. Tillatelsen kan endres på visse vilkår¹⁸. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringsøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Fylkesmannen understreker at vurderingene er gjort med forutsetning av at virksomheten benytter best mulig teknologi og driftsmetoder for å minimalisere utslippene til miljøet¹⁹. Overvåking av miljøtilstanden og mulige endringer av tilstanden i resipienten vil avgjøre om utslippet er forsvarlig også i fremtiden. Krav om miljøundersøkelser vil også dokumentere om anlegget har uønskede effekter på resipienten.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven, samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. For informasjon om regler som

---

¹⁷ Naturmangfoldloven § 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning)

¹⁸ Forurensningsloven § 18

¹⁹ Forurensningsloven § 2 nr. 3 og Naturmangfoldloven § 12

kan være aktuelle for bedriften, viser vi til *Regelhjelp.no*. Brudd på utslippstillatelsen er straffbart²⁰. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Varsel om saksbehandlingsgebyr og risikoklasse

Det skal betales gebyr for Fylkesmannens arbeid med fastsettelse av nye eller endrede tillatelser til forurensende virksomhet²¹.

Fylkesmannen varsler at Norwegian Harvest AS vil ilegges et gebyr på 16 400kr. Saksbehandlingsgebyret følger gebyrsatser²², og valg av gebyrsats er basert på tidsbruk i saksbehandlingen samt sakstype.

Lokaliteten Lamøystraumen ligger i et område klassifisert som beskyttet kyst/fjord. En vurdering av omsøkt produksjon samt miljøforhold gjør at Fylkesmannen varsler at lokaliteten plasseres i risikoklasse 4²³. Plassering i risikoklasse skjer for øvrig ut ifra skjønn. Hvilken risikoklasse en virksomhet er plassert i har en viss betydning for Fylkesmannens planlegging av tilsyn.

Dersom dere har merknader til varselet, ber vi om at disse blir sendt innen 14 dager fra dette brev er mottatt²⁴.

Klageadgang, saksopplysninger m.m.

Fylkesmannens vedtak kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om Fylkesmannens vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket²⁵. Klager som kommer inn etter denne fristen kan ikke påregnes å bli behandlet, jf. forvaltningsloven § 31. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes²⁶. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10, 8002 Bodø.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort²⁷. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter²⁸. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen. Vi vil på forespørsel også kunne gi øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken.

Med hilsen

---

²⁰ Forurensningsloven §§ 78 og 79

²¹ Forurensningsforskriften kapittel 39

²² jf. § 39-4 i forurensningsforskriften

²³ Forurensningsloven § 18

²⁴ Forvaltningsloven § 16

²⁵ Forvaltningsloven §§ 28 og 29

²⁶ Forvaltningsloven § 32

²⁷ Forvaltningsloven § 42

²⁸ Forvaltningsloven § 18

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Gunhild Garte Nervold
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Norwegian Harvest AS ved lokalitet Lamøystraumen i Hamarøy kommune

Kopi til:

Nordland fylkeskommune	Postmottak Fylkeshuset	8048	Bodø
HUSØYA VELFORENING v/Bjørnar Mathisen	c/o Edvardt Nilsen Drivhusbakken 11	8009	BODØ
Mattilsynet - Region Nord	Felles postmottak, Postboks 383	2381	Brumunddal
Fiskeridirektoratet Region Nordland	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
NORWEGIAN HARVEST AS	Vedneset	8290	SKUTVIK
Nordland Fylkes Fiskarlag	Postboks 103	8001	BODØ
Kystverket	Postboks 1502	6025	Ålesund
Hamarøy kommune	Oppeid	8294	Hamarøy

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Norwegian Harvest AS ved lokalitet Lamøystraumen

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 2 til og med side 13.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen to år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Navn	Norwegian Harvest AS
Gate/postboks	Vednesset
Poststed	8290 Skutvik
Org. nummer	921 118 538

Fylkesmannens referanser

Saksnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse
2018/6233	-	4

Tillatelse gitt: 8.10.2019	
Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.) seksjonsleder	Gunhild Garte Nervold seniorrådgiver

1. Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra dyrking av makroalger i sjø på lokalitet Lamøystraumen. Se vedlegg 2 for liste over arter som omfattes av tillatelsen. Utslippstillatelsen er gyldig for produksjon av 149 tonn makroalger årlig, over et areal på inntil 50 dekar.

Tillatelsen gjelder lokaliteten Lamøystraumen med tilhørende landbase.

Lokalitetsdata

Lokalitet	Lamøystraumen
Kommune	Hamarøy
Lokalisering av anlegg (midtpunkt)	67° 58,440 N 15° 30,820 Ø

2. Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 13. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 13.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy, lys og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om bedriften overholder alle vilkår i tillatelsen, plikter den å redusere all forurensning, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde skal eventuell reduksjon av produksjonsnivå i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

Innehaver av tillatelsen plikter å begrense nedfall fra anlegget så langt det er mulig innenfor rimelighetens grenser.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

2.5 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter virksomheten å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal i tillegg varsles iht. pkt. 10.4.

2.6 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold ved anlegget (lokalitet, landbase). Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 10.1.

De som arbeider på virksomheten skal ha nødvendig kunnskap om mulige utslipp, og må arbeide aktivt gjennom egenkontroll for å hindre skade eller ulempe for miljøet og forebygge utslipp.

Virksomheten skal ha en driftsansvarlig ved anlegget som skal påse at krav i tillatelsen og generelle krav i forurensningsloven med forskrifter overholdes. Driftsansvarlig skal også sørge for overvåkning og gjennomgang av virksomhetens internkontroll når det gjelder ytre miljø.

2.6.1 Miljømål

Virksomheten skal sette miljømål for anleggets påvirkning på ytre miljø, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 4. Miljømålene skal være målbare, konkrete og tilpasset det aktuelle anlegget. Målene skal dokumenteres skriftlig jf. samme paragraf, og skal gjøres kjent for de ansatte. Eksempler på ytre miljømål for anleggets påvirkning kan være avfallsmengder, energiforbruk, kjemikaliemengder, vedlikeholds- og utskiftningsfrekvens for utslippsrelatert utstyr m.m.

3. Utslipp til vann

3.1 Utslippsbegrensninger

3.1.1 Utslipp av gjødsel

Det er ikke tillatt å gjødsle lokaliteten.

3.1.2 Utslipp av kjemikalier

Det er ikke tillatt å bruke kjemikalier i produksjonen på lokaliteten.

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, for eksempel konserveringsmidler, begroingshindrende midler, vaskemidler, desinfeksjonsmidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

---

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

Bruk og utslipp av kjemikalier og desinfeksjonsmiddel skal være i samsvar med gjeldende regelverk/retningslinjer fra myndighetene. Ved bruk av miljøskadelige kjemikalier ved en eventuell landbase, skal det vises særlig aktsomhet for å unngå at midlene slipper ut i det omkringliggende miljø og gjør skade på miljøet.

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter virksomheten å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.²

Kjemikalier skal lagres forsvarlig. Lagringen skal innrettes slik at spill ved uhell eller lignende blir samlet opp.

3.1.3 Rengjøring av tauverk og andre innretninger

Grovrengjøring av tau og andre innretninger på lokaliteten i form av spyling med vann er tillatt. Grovrengjøring skal likevel ikke medføre utslipp som gir ulempe eller skade på miljøet.

3.2 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer ved landbase, for eksempel avrenning fra lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljevasker eller tilsvarende renseenhet.

3.3 Sanitæravløpsvann

Avløpet fra anleggets sanitæranlegg skal skje i samsvar med gjeldende regelverk og søknad skal sendes til kommunen.

4. Utslipp til luft

4.1 Lukt

Virksomheten ved anlegget skal foregå slik at det ikke fører til luktulempen av betydning for naboer mfl.

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten ved landbasen skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann. Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøpåvirkningene av et

---

² Jf. produktkontrollloven av 11.6.1979 nr. 79 § 3a

eventuelt utslipp til grunn eller grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensete sedimenter i umiddelbar nærhet av anlegget, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2³, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven. Tiltak i forurensete sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriften kapittel 22.

6. Vurderinger ved bruk av kjemikalier

Vilkårene i dette punktet gjelder når bedriften bruker kjemiske stoffer og stoffblandinger i virksomheten, for eksempel desinfeksjonsmidler, begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier der vurdering og konklusjon dokumenteres. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternative kjemikalier eller metoder finnes. Skadelige effekter knyttet til bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁴

Kjemikalier skal være lagret forsvarlig. Lagerlokalene skal utformes slik at spill ved uhell eller lignende blir samlet opp.

7. Støy og lys

7.1 Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, beregnet som innfallende lydtrykknivå ved mest støyutsatte fasade:

---

³ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

⁴ Jf. produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

Dag (kl. 07-19)	Kveld (kl. 19-23)	Lørdag (kl. 07-23)	Søn-/helligdager (kl. 07-23)	Natt (kl. 23-07)	Natt (kl. 23-07)
$L_{pAeq12h}$	$L_{pAekv4h}$	$L_{pAekv16h}$	$L_{pAekv16h}$	$L_{pAekv8h}$	L_{AFmax}
55 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	60 dB(A)

L_{pAeqT} er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer. L_{AFmax} som er gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter at støygrensene trådte i kraft.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens virksomhet, inkludert intern transport ved anlegget, fôrflåten og landbasen samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra bedriftsområdet er likevel ikke omfattet av grensene.

Virksomheten plikter å redusere støy mest mulig. Dette gjelder for eksempel skjerming av aggregat, vifter og lignende.

7.2 Lys

Virksomheter som benytter lys som vekstregulering etc. må sørge for å utforme lysanlegget slik at dette er minst mulig til sjenanse for bosetninger, fritidshus e.l.

8. Energi

Bedriften skal systematisk søke å redusere energiforbruket. Rutiner for vurdering av tiltak med sikte på redusert energiforbruk skal inngå i bedriftens styringssystemer.

Bedriften skal søke å utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften skal redusere risiko for marin forurensning mest mulig. Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁵.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes brukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller for brennbart avfall søkes utnyttet til energiproduksjon internt / eksternt. Slik utnyttelse må

⁵ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930

imidlertid skje i overenstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

Alt avfall som ikke utnyttes, skal leveres til lovlig avfallsanlegg⁶

9.2 Håndtering av farlig avfall

9.2.1 Lagring

Farlig avfall skal lagres under tak og på fast dekke med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan benyttes dersom virksomheten kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like god miljøbeskyttelse. Lagret farlig avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret. Lagerområdet skal være utilgjengelig for uvedkommende.

Farlig avfall skal ikke lagres lenger enn 12 mnd.⁷

9.3 Håndtering av produksjonsavfall

Organisk produksjonsavfall skal håndteres på en slik måte at det ikke oppstår forurensning. Virksomheten skal ha beredskap til å kunne håndtere produksjonsavfall ved uhell som f.eks. anleggshavari og sykdom.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1 Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Risikoanalysen skal inneholde en dokumentert beskrivelse av resipienten, inkludert sårbare naturtyper og arter som kan påvirkes av akutt forurensning fra virksomheten.

Marin forsøpling og spredning av mikroplast

Plastforsøpling i havet er en av vår tids største miljøproblem og 70 til 90 prosent av forsøpling langs kysten er plast. Marin forsøpling og spredning av mikroplast er en trussel mot dyreliv langs kysten og i havet. Det er også en trussel mot sjømatressursene og menneskers bruk av kyst- og havområdene.

Plasten i havet kommer ofte i form av makroplast som sakte brytes ned av bølger, UV-stråler, vær og vind. Makroplasten i seg selv er en trussel mot dyrelivet ved at store dyr kan forveksle dette med mat og gi fordøyelsesproblemer, falsk metthetsfølelse og avmagring, mens mindre dyr kan sette seg fast i plastsøppelet. Plastpartikler som er mindre enn 5 millimeter kalles mikroplast. Disse kan også lett forveksles med mat og kan i tillegg gi indre skader og forgiftning.

---

⁶ Forurensningsloven § 32

⁷ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-8

Kildene til marin forsøpling er mange og det er derfor viktig at alle tar et ansvar. Det forventes derfor at bedriften gjør en miljørisikovurdering av hvilke påvirkninger som kan komme fra driften/virksomheten, med kartlegging av bedriftens bruk av plastprodukter. Videre må det legges opp arbeidsrutiner for vedlikehold av utstyr og avfallshåndtering for å redusere risikoen for marin forsøpling. Slitasje av plastinnretninger er også et tema som bør ivaretas i driften og beskrives i miljørisikovurderingen, dette er relevant ift. mikroplastpåvirkning.

10.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert skriftlig oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3 Etablering av beredskap

Virksomheten skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt utslipp (f.eks. anleggshavari). Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

10.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁸. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

11. Utslippskontroll, journalføring og rapportering til Fylkesmannen

11.1 Utslippskontroll og journalføring

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til vann.

Følgende punkter skal journalføres:

- årlig produksjon
- grovrenngjøring av tauverk (tidspunkt, spyling i sjø eller på land)
- årlig forbruk av miljøfarlige kjemikalier (mengde, navn på virkestoff)
- naboklager på lukt, lys og støy (tidspunkt, hva det klages på)

Journalen skal oppbevares i minst 4 år.

12. Miljøtilstand og overvåking av resipient

Nedfall av organisk materiale fra akvakulturvirksomheten skal ikke føre til vesentlige negative endringer i naturmangfoldet på eller ved lokaliteten.

Strandsonen i nærheten av en lokalitet skal ikke være synlig påvirket av utslipp eller annen forurensning fra anlegget.

---

⁸ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Bedriften skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av virksomheten. Overvåkingen skal minimum omfatte undersøkelsene som er spesifisert nedenfor. Virksomheten skal vurdere om disse miljøundersøkelsene dekker miljøpåvirkningen eller om det er behov for andre miljøundersøkelser i tillegg. Virksomheten må selv iverksette tilleggsundersøkelser ved mistanke om at de pålagte miljøundersøkelsene ikke fanger opp den reelle miljøpåvirkningen.

12.1 Overvåking

- Før anlegget etableres skal risikoen for genetisk forurensning mellom høstede makroalgepopulasjoner og stedegne populasjoner ved lokalitet Lamøystraumen vurderes med tanke på genetisk variasjon og spredningspotensiale, jf. Miljødirektoratets rapport M-299 (2015)⁹. Vurderingen skal gjelde alle makroalgearter som skal brukes i driften, være skriftlig og inngå som en del av virksomhetens risikovurdering for ytre miljø.
- Det skal gjennomføres kartlegging og overvåking på lokaliteten. Målsettingen er å sikre at naturverdiene knyttet til det foreslåtte marine verneområdet ikke blir påvirket. Program for overvåking må sendes Fylkesmannen innen 1.4.2020, der metode/standarder og rapportering beskrives. Programmet må vise til vitenskapelig standard, og gjennomføres av uavhengig virksomhet med kompetanse på fagfeltet. Det må gjennomføres kartlegging av de aktuelle parametere i forkant av at anlegget etableres (nåtilstand). Rapportering skal skje til Fylkesmannen i Nordland slik overvåkingsprogrammet legger opp til, og uten ugrunnet opphold.
- Før anlegget etableres skal risikoen for miljøpåvirkning fra virksomhetens bruk av ulike typer plast vurderes. Dette kan være plastprodukter, plastemballasje, utslipp av mikroplast, avfallshåndtering, mm. Miljørisikovurderingen må inneholde en kartlegging av virksomhetens bruk av plastprodukter, hvilke påvirkninger som kan komme fra driften/virksomheten, arbeidsrutiner for vedlikehold av utstyr og avfallshåndtering for å redusere risikoen for marin forsøpling. Miljørisikovurderingen må sendes Fylkesmannen innen 1.4.2020.

12.2 Rapportering til Fylkesmannen

Resultatet av miljøundersøkelser som gjennomføres iht. punkt 12 skal sendes fortløpende til Fylkesmannen via Altinn. Rapportene skal inneholde resultater og en faglig vurdering av resultatet.

13. Undersøkelser og utredninger

Bedriften plikter å gjennomføre mer omfattende undersøkelser dersom Fylkesmannen finner dette nødvendig for å kartlegge anlegget sin forurensningseffekt på resipienten jf. forurensningsloven § 51. Virksomheten kan også bli pålagt å betale en forholdsmessig del av kostnadene ved en felles resipientundersøkelse sammen med andre virksomheter med utslipp i området.

Resultatet av utredninger som gjennomføres iht. punkt 13 skal sendes fortløpende til Fylkesmannen. Utredningene skal inneholde resultater og en faglig vurdering av resultatet.

---

⁹ Risikovurdering ved utsetting av ikke-stedegen tare. Miljødirektoratet M-299 | 2015.

14. Utskifting av utstyr

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstillende kravene om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som kan være av vesentlig betydning for virksomhetens utslipp, skal bedriften gi melding til Fylkesmannen om dette i god tid før det tas en beslutning om valg av utstyr.

Utrangerte deler skal avhendes på en forsvarlig måte for å hindre spredning av plastfragmenter og mikroplast.

15. Eierskifte

Hvis virksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

16. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, kjemikalier, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift¹⁰. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier samt navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at lokalitet og evt. landbase settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

17. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter fra forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med virksomheten til enhver tid.

---

¹⁰ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

18. Bortfall av tillatelsen

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen **ikke** er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal virksomheten sende Fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen eller trekke den tilbake.

VEDLEGG 1 Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2` ,6,6` -tetrabromo-4,4` isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS) og forbindelser som inneholder PFHxS	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFOA PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350

VEDLEGG 2 Artsliste, jf. punkt 1.

- Sukkertare (*Saccharina latissima*)
- Butare (*Alaria esculenta*)
- Stortare (*Laminaria esculenta*)
- Fingertare (*Laminaria digitata*)
- Havsalat (*Ulva lactuca*)
- Søl (*Palmaria palmata*)